

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

juducând fără citarea părților recursurile ordinare, declarate de către avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate Țoncu Victor și de către avocatul Bobeica Vasile în numele inculpatului Gorea Anatolie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Gorea Anatolie xxxxx, născut la xxxxx,
domiciliat în mun. Chișinău, xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 06.12.2016 - 05.04.2018;

2. Instanța de apel: 22.06.2018 - 18.09.2018;

3. Instanța de recurs: 26.11.2018 – 12.02.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 aprilie 2018, Gorea Anatolie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(1) Cod Penal, fiindu-i numită pedeapsa, sub formă de amendă în mărime de 200 (două sute) unități convenționale, în sumă de 4 000 (patru mii) lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Acțiunea civilă a părții vătămate Țoncu Victor s-a admis în principiu, lăsându-se spre examinare în ordinea procedurii civile, respectând prevederile art. art. 166 - 167 Cod de procedură civilă, la depunerea cererii în judecată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la data de 25 octombrie 2016, aproximativ la ora 17:00 min., Gorea Anatolie, aflându-se în stare treaz, cu permis de conducere valabil categoriei mijlocului de transport pe care-l ghida, se deplasa cu automobilul personal de model „Renault Espase” cu numere de înregistrare xxxxx pe str. Calea Moșilor din direcția str. Ismail spre str. Calea Orheiului mun. Chișinău. În timpul deplasării, ajungând în perimetrul imobilului nr. 7 de pe str. Calea Moșilor conducătorul auto Gorea Anatolie n-a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizau condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare în traficul rutier, de care va trebui să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat

cerințele art. 22 din Legea nr.131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, care în alin. (4) stipulează, că participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluiditatea și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic, să nu aprecieze corect situația reală pe carosabilul în care se afla vehiculul la momentul respectiv, fiind sub incidența indicatoarelor rutiere și 5.50.2 „Trecere nedirijată pentru pietoni”, ajungând chiar la trecerea pentru pietoni semnalizată prin marcajul rutier corespunzător, prin ce a încălcat prevederile pct. 45.1), 2) al Regulamentului Circulației Rutiere care prevede, că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere ce i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, la fel, a încălcat și pct.3 Capitolul 1 Dispoziții Generale al Regulamentului circulației rutiere care stipulează, participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice a prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși cele care sunt provocate de circumstanțe iminente, dar, continuând deplasarea și ca urmare comis tamponarea pietonului Țoncu Victor, care traversa partea carosabil a str. Calea Moșilor, din dreapta spre stânga relativ deplasării automobilului, la trecerea de pietoni.

În rezultatul accidentului rutier, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 3202/D, cet. Țoncu Victor, i-au fost cauzate vătămări corporale manifestate prin fractura astragalului pe stânga cu deplasare, care a putut fi cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare medie.

La 30.11.2016, cet. Gora Anatoliei a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative, încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și sănătății victimei Țoncu Victor.

Prin încheierea Judecătoriai Chișinău, Rîșcani din 05 aprilie 2018, s-a dispus înlăturarea omisiunii vădite în cuprinsul și dispozitivul sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 05 aprilie 2018, prin menținerea textului „se încasează din contul inculpatului Gora Anatoliei, în contul statului, cheltuielile judiciare în mărime de 84 lei”.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Principal, Valentina Ciobanu, avocatul Buguța Elena în interesele părții vătămate, Țoncu Victor și de către apărătorul Gargotov Grigore în comun cu inculpatul Gora Anatoliei.

3.1. În apelul declarat procurorul a invocat, că instanța de judecată, la stabilirea pedepsei inculpatului Gora Anatolie, în baza art. 264 alin.(1) Cod penal, nu a ținut cont de faptul că acesta a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, având o experiență în conducerea mijlocului de transport mai bine de 20 de ani.

Mai mult ca atât, indică acuzare, că, instanța de judecată în virtutea circumstanțelor cazului, nu a aplicat față de condamnat pedeapsa complementară, privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport în conformitate cu prevederile art. 65 Cod penal. Or, locul tamponării pietonului a avut loc în timp ce ultimul traversa drumul regulamentar pe trecerea de pietoni.

În aceste circumstanțe, menționează acuzarea că, comportamentul inculpatului denotă neatenția acestuia în timp ce se află în trafic, expunându-i la un pericol și ceilalți participanți la trafic, iar privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un anumit termen, ar ridica nivelul de responsabilitate și disciplină a inculpatului.

De asemenea, indică apelantul că, instanța de judecată urma să încaseze cheltuielile de judecată din contul condamnatului în conformitate cu prevederile art. 227 alin. (1) și art. 229 Cod procedură penală.

Solicită procurorul admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-i stabili inculpatului pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, conform art. 65 alin.(1) Cod penal, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an și a încasa din contul inculpatului, în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 84 lei, pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința vătămate Țoncu Victor.

3.2 În motivarea apelului său avocatul Buguța Elena a indicat că, la judecarea acțiunii civile în cadrul procesului penal instanța de fond a admis în principiu acțiunea civilă urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile făcând trimitere la prevederile art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală.

Reieșind din prevederile art. 225, alin. (3) Cod de procedură penală, indică avocatul că, instanța era obligată să soluționeze acțiunea civilă depusă de către Țoncu Victor în cadrul procesului penal. Or, conform materialelor cauzei penale, s-a reușit a proba faptul că în urma traumei cauzate în accidentul rutier din data de 25.10.2016, Țoncu Victor a fost internat în IMSP Institutul de Medicină Urgentă de la data de 25.10.2016 până la data de 29.10.2016 cu diagnosticul fractura a corpului osului astragal plantei stângi Hawkins II (S921).

În acest sens, menționează apelantul că, urmare a traumelor primite de către Țoncu Victor, acesta a fost supus intervențiilor chirurgicale repetate, a urmat multiple tratamente medicamentoase, kinetoterapie pasivă și activă menite să diminueze efectele traumatismelor cauzate și stabilizarea stării sale de sănătate. Urmare a circumstanțelor descrise, părții vătămate/părții civile Țoncu Victor i-au fost cauzate prejudicii materiale ce sunt constituite din proceduri profilactice în suma de 3.240 lei - tratament medicamentos, suplentar cheltuieli de kinetoterapie la domiciliu - 2.500 lei (10 proceduri x 250 lei= 2.500 lei), în total cheltuieli de

tratament - 5.740 lei, cheltuielile legate de costul drumului tur-retur pentru deplasarea către instituțiile medicale, instanța de judecată etc., în sumă de 1474, cheltuielile legate de traducerea actelor prezentate în instanță, 1695 lei, inclusiv sub forma venitului ratat în sumă de 4.484 Euro, precum și prejudicii morale în suma de 50.000 lei.

Solicită apărarea, admiterea apelului, casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a admite integral acțiunea civilă depusă în cadrul procesului penal și a dispune, încasarea de la Gorea Anatolii în beneficiul lui Țoncu Victor a sumei de 6.964 lei cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire, încasarea de la Gorea Anatolii în beneficiul lui Țoncu Victor cu titlu de venit ratat a sumei de 4.484 Euro în lei moldovenești conform cursului BN al RM, la momentul emiterii hotărârii, încasarea de la Gorea Anatolii în beneficiul lui Țoncu Victor a sumei de 50.000 lei cu titlu de compensare pentru prejudiciul moral și fizic cauzat, încasarea de la Gorea Anatolii în beneficiul lui Țoncu Victor a cheltuielilor legate de judecarea pricinii în sumă de 1695 lei, cheltuieli suportate în legătură cu judecarea acțiunii civile (traducerea actelor), dar și încasarea de la Gorea Anatolii în beneficiul lui Țoncu Victor a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 (cinci mii) lei.

3.3. În motivarea apelului său avocatul Gargotov Grigore a indicat că, instanța de judecată nu a luat în considerație factorul principal că, partea vătămată Țoncu Victor a apărut în fața automobilului, după ce acesta deja a trecut în totalmente de el, Țoncu Victor a atacat automobilul din urmă și a lovit cu piciorul în aripa din urmă a caroseriei, fapt care denotă că Gorea Anatolii nu are nici o vină cu cazul dat, deoarece partea vătămată Țoncu Victor a avut toată situația în mâinile lui, a văzut automobilul în fața sa care în totalmente a trecut de el și a avut toată posibilitatea de a evita contactul, fapt care nu a făcut, dar din contra prin acțiunile sale violente, în mod intenționat a agravat situația și nu a ținut cont că automobilul mergea pe banda a treia și a trecut de linia de pietoni, Țoncu Victor aflându-se pe banda a doua nu se oprește pe loc pentru a permite ca automobilul să treacă în totalmente, dar din contra, în mod violent atacă automobilul și lovește cu piciorul stâng în aripa din urmă a automobilului, ca probă servește, (f.d.12) din dosar care confirmă urmă de încălțăminte și urmă de rezină care a rămas pe aripa automobilul, fapt care prin acțiunile sale ilegale și în mod intenționat, în acțiunile lui Țoncu Victor sunt calificate ca minium acțiuni ilegale ca „Huliganism” și el trebuie să ducă răspundere conform legii în vigoare.

În al doilea rând, indică avocatul că, inculpatul Gorea Anatolii nu l-a călcat pe Țoncu Victor cu roata, nu l-a atins nici cu o parte a automobilului, din contra Țoncu Victor a atacat automobilul din urmă și a lovit cu piciorul în aripa din urmă a a/m care se confirmă prin imaginile foto (f.d.12), care servesc ca probe la acest dosar, care nu au fost combătute în ședința de judecată de nimeni, fapt care denotă că Gorea Anatolii a fost recunoscut vinovat în lipsa probelor.

De asemenea menționează apelantul că, în ședința de judecată vina lui Gorea Anatolii nu a fost dovedită nici printr-un argument absolut, deoarece partea vătămată pe cazul dat nu a dorit să explice nimic, a declarat numai un singur lucru

că nu știe ce s-a întâmplat cu dânsul, și nu știe cum și ce s-a petrecut. În acest caz, dacă partea vătămată nu știe și nu explică nimic, atunci era de așteptat ca acuzarea să înainteze careva alte probe, ce nu s-a realizat, nici un martor nu a fost prezent pentru a demonstra vinovăția, fapt care denotă că vina inculpatului nu a fost demonstrată și Gorea Anatolii urmează să fie achitat din lipsă de probe. Martorului Gorea Veaceslav, a explicat toate circumstanțele cauzei care confirmă că inculpatul nu este vinovat, din contra partea vătămată este vinovată prin acțiunile sale agresive și violente și cu declarații dubioase și mincinoase „că nu ține minte nimic”.

În concluzie apelantul a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Gorea Anatolii să fie achitat, de comiterea infracțiunii incriminate.

4. În continuare, invocând ilegalitatea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 aprilie 2018, apărătorul Gargotov Grigorie în interesele inculpatului Gorea Anatolii și inculpatul au declarat recurs comun, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii, invocând că la dosar nu sunt careva probe ce ar indica că inculpatul este vinovat de comiterea infracțiunii indicate, din care considerent, instanța nu putea pronunța o astfel de încheiere.

5. Prin **decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018**, a fost respins ca nefondat apelul procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Principal, Valentina Ciobanu, admise inclusiv și din oficiu conform art. 409 alin. (2) Cod procedură penală, apelul avocatului Buguța Elena în interesele părții vătămate, Țoncu Victor și apelul apărătorului Gargotov Grigore în comun cu inculpatul, casată sentința în partea soluționării acțiunii civile și cheltuielilor de judecată și pronunțată în această parte o nouă hotărâre prin care a fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, Țoncu Victor și s-a dispus încasarea din contul inculpatului Gorea Anatolii în beneficiul părții vătămate, Țoncu Victor, suma de 50000 (cincizeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin aceeași decizie a fost admis recursul apărătorului Gargotov Grigore în comun cu inculpatul, casată încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 aprilie 2018 și pronunțată o nouă hotărâre prin care demersul procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 84 lei, a fost respins.

În rest prevederile sentinței au fost menținute.

5.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat, că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată, împrejurări care au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și anume prin: - declarațiile părții vătămate Țoncu Victor (f. d. 200-201 vol. I); - declarațiile martorului Gorea Veaceslav (f.d. 199 verso vol. I); procesul - verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 20.09.2016, schema accidentului rutier, tabele foto

anexă la procesul - verbal de cercetare întocmit pe str. Calea Moșilor, mun. Chișinău, în care au fost fixate un șir de date obiective a accidentului rutier, cum ar fi locul comiterii accidentului, starea străzi, poziția autovehiculului implicat în accident după comiterea accidentului rutier, deteriorările autovehiculului și alte date confirmate ulterior prin declarațiile părții vătămate și altor materiale ale cauzei penale, (f. d. 7-12 Vol. I); - raportul de expertiză medico-legală nr. 3202/D din 11.11.2016, cet. Țoncu Victor, i-au fost cauzate vătămări corporale manifestate prin fractura a astragalului pe stânga cu deplasare, care a putut fi cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare medie, (f .d. 42-43 Vol. I).

Totodată instanța de apel a considerat că nu pot fi reținute argumentele apărătorului și a inculpatului, în partea în care au solicitat achitarea de comiterea infracțiunii incriminate inculpatului, or din probele administrate și cercetate s-a stabilit cu certitudine că Gorea Anatolii a săvârșit încălcarea regulilor de securitate a circulației de către o persoană care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare corporală medie a integrității corporale a unei persoane, adică a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal.

În ce privește pedeapsa stabilită inculpatului instanța de apel a reținut constatările instanței de fond ca fiind întemeiate și anume că, a stabilit lui Gorea Anatolii o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale ținând cont de prevederile art. 10 al. 2 Cod penal și art. 64 Cod penal în redacția veche, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, or conform sancțiunii prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal, pedeapsa complementară cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport se aplică numai în cazul stabilirii pedepsei principale cu închisoare de până la 3 ani.

A fost respinsă solicitarea procurorului în partea aplicării pedepsei complementare în conformitate cu prevederile art. 65 Cod penal - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, or, conform sancțiunii prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal, pedeapsa complementară cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport se aplică numai în cazul stabilirii pedepsei principale cu închisoare de până la 3 ani.

Cu referire la cheltuielile invocate de către procuror în mărime de 84 lei, pentru efectuarea expertizei medico-legale, la capitolul respectiv intervenind și recursul comun al apărătorului Gargotov Gr. în comun cu inculpatul, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 aprilie 2018, instanța de apel a admis recursul, a casat încheierea și a respins demersul procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 84 lei. Or, raportul de expertiză, a fost dispus, având la baza dispozițiile imperative prevăzute la art. 143 Cod de procedură penală, astfel, instanța de apel reiterează că alin. (2) al normei indicate, în vigoare la momentul comiterii faptei, prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Referitor la apelul declarat de către avocatul Buguța Elena în interesele părții vătămate, Țoncu Victor, instanța de apel l-a apreciat ca fiind parțial întemeiat,

urmând a fi admis, sub aspectul soluționării acțiunii civile și anume, încasării prejudiciului moral. Or, reieșind din prevederile art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța era obligată să soluționeze acțiunea civilă depusă de către Țoncu Victor în cadrul procesului penal. Or, în cadrul procesului partea vătămată Țoncu Victor a înaintat acțiune civilă împotriva inculpatului, solicitând încasarea sumei de 6964 lei cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire, suma 4484 Euro, cu titlu de venit ratat, suma de 50000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, dar și suma de 1695 lei, cu titlu de cheltuieli suportate în legătură cu acțiunea civilă și traducere.

Colegiul Penal a respins solicitarea apelantului în partea ce ține de încasarea sumei de 6964 lei, cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire reieșind din faptul că, în cadrul ședinței instanței de apel s-a stabilit că inculpatul Gorea Anatolie a achitat părții vătămate suma de 6000 lei și 100 de dolari SUA.

Totodată de către instanța de apel a fost respinsă și solicitarea privind încasarea sumei de 4484 Euro cu titlu de venit ratat, or, conform art. 219 Cod de procedură penală, venitul ratat nu a fost probat.

În continuare, instanța de apel a intervenit în sentință în partea prejudiciului moral și a dispus încasarea din contul inculpatului Gorea Anatolie în beneficiul părții vătămate a prejudiciul moral în mărime de 50000 lei or, instanța de fond, deși a constatat existența temeiurilor legale și anume potrivit prevederilor art. 1422 și art. 1423 Cod penal, nu a ținut cont de suferințele psihice și morale la care a fost și este supus Țoncu Victor nu a încasat prejudiciul moral în quantum suficient reparației prejudiciului.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 02.11.2018, a declarat *recurs ordinar* avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate Țoncu Victor și avocatul Bobeică Vasile în numele inculpatului Gorea Anatolie.

6.1 În motivarea recursului avocatul Buguța Elena a invocat ca temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a admite integral acțiunea civilă și a dispune, încasarea de la Gorea Anatolie în beneficiul lui Țoncu Victor a sumei de 6.964 lei cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire, încasarea de la Gorea Anatolie în beneficiul lui Țoncu Victor cu titlu de venit ratat a sumei de 4.484 Euro în lei moldovenești conform cursului BN al RM, la momentul emiterii hotărârii, încasarea de la Gorea Anatolie în beneficiul lui Țoncu Victor a cheltuielilor legate de judecarea pricinii în sumă de 1695 lei, cheltuieli suportate în legătură cu judecarea acțiunii civile (traducerea actelor), dar și încasarea de la Gorea Anatolie în beneficiul lui Țoncu Victor a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 (cinci mii) lei.

6.2 Avocatul Bobeică Vasile în motivarea recursului său a invocat ca temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a admite parțial acțiunea civilă în partea ce ține de prejudiciul moral, pe care îl consideră rațional în mărimea de 5000 lei invocând că, instanța la

încasarea unei sume exagerat de mare nu a ținut cont de circumstanțele cauzei, nu a exemplificat care au fost suferințele psihice și morale la care a fost și este supusă partea vătămată, nu a motivat în nici un fel gravitatea acestora, nefiind luate în considerare circumstanțele cauzei.

7. La recursurile ordinare, declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod procedură penală, au depus referință procurorul și avocatul, Buguta Elena, în interesele părții vătămate Țoncu Victor.

7.1 În referința sa procurorul pledează pentru inadmisibilitatea recursurilor invocând că suma de 50000 lei, încasată de la inculpat în beneficiul părții vătămate, cu titlu de prejudiciu moral, este una justificată. Or, această sumă s-a încasat în strictă conformitate cu prevederile art. 1422,1423 Cod civil. Totodată, acuzarea mai reține, că la aprecierea cuantumului prejudiciului moral vizat, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele cauzei, de caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice suportate de partea vătămată, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, și care va avea efect, cât compensatoriu pentru partea vătămată, atât și în scopul reeducării și corijării inculpatului.

Cu referire la alegațiile avocatului Buguța Elena, în interesele părții vătămate, Țoncu Victor, acuzarea le consideră nejustificate, ori, aceste motive au fost obiect de examinare în cadrul instanței de apel, și deci această instanță just s-a expus asupra lor prin prisma prevederilor art. 219 Cod de procedură penală și art. 1422 și art. 1423 Cod civil, iar ulterior, unele, respingându-le, ca fiind neîntemeiate.

7.2 În referința sa avocatul Buguța Elena pledează pentru inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Bobeică Vasile în interesele inculpatului, invocând că nu întrunește exigențele prevăzute de art. 427 al. 1 pct. 6) și 8) Cod de procedură penală.

Indică avocatul că, prin acțiunile inculpatului, partea vătămată, pe lângă faptul că, a suferit un prejudiciu material, ultimul a avut de suportat suferințe morale în urmă la ce consideră că, inculpatul urmează a fi obligat de a repara prejudiciul cauzat părții vătămate.

8. *Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul avocatului Bobeică Vasile, în interesele inculpatului urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul avocatului Buguța Elena în numele părții vătămate Țoncu Victor urmează a fi admis, casată parțial decizia instanței de apel, în latura civilă cu dispunerea rejudecării cauzei, în această parte, de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.*

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei ținând seama, după caz, de opinia părților expusă în referință ori în ședință, dacă au participat la ea, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art.422 Cod de procedură penală.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

În conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

8.1 *Cu referire la recursul declarat de către avocatului Bobeică Vasile, în interesele inculpatului.*

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia.

Potrivit textului recursului declarat de către avocatului Bobeică Vasile, în interesele inculpatului invocă, ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin.1) pct. 6) Cod procedură penală și pct. 8) Cod de procedură penală, însă în motivare acesta contestă decizia instanței de apel în latura admiterii acțiunii civile.

Referitor la temeiul de recurs, invocat de către avocatul Bobeică Vasile, prin prisma pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, *Colegiul penal* constată că, temeiul menționat nu și-a găsit confirmare, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414, 415, 417 alin.8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Colegiul constată că temeiul prevăzut la pct. 6) al.1 art. 427 Cod procedură penală la care se referă avocatului Bobeico Vasile nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că probele administrate au fost analizate obiectiv și a fost dat răspuns la toate argumentele apărării expuse în apel.

Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel, în baza probelor cercetate și verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia că fapta comisă de către Gora Anatolie întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 al.(1) Cod penal.

La concluzia enunțată instanța de apel a ajuns în rezultatul cercetării probelor, descrise în pct. 5.1 al prezentei decizii, care au fost apreciate conform art.101 Cod procedură penală, iar careva temei de a considera că concluzia instanței de apel este eronată la caz lipsește.

Analizând materialele dosarului în raport cu temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, precum că, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde invocat de către avocatului Bobeică Vasile, la fel nu poate fi reținut. Or, raportând respectiva normă la situația în cauză, Colegiul conchide că acest temei nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu decizia în latura admiterii acțiunii civile și anume în partea ce ține de încasarea prejudiciul moral în mărimea de 50000 lei indicând că, instanța la încasarea unei sume exagerat de mare nu a ținut cont de circumstanțele cauzei, nu a exemplificat care au fost suferințele psihice și morale la care a fost și este supusă partea vătămată, nu a motivat în nici un fel gravitatea acestora, nefiind luate în considerare circumstanțele cauzei.

În raport cu motivele invocate în recurs, care sunt declarative, Colegiul lărgit constată că lipsește temei pentru implicarea instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate în această parte, întrucât instanța de apel și-a motivat detaliat soluția în pct. 127-132 a deciziei contestate astfel că, argumentele invocate de recurent precum că suma de 50000 lei cu titlu de prejudiciu moral este exagerată, au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată, motiv din care recursul avocatului Bobeică Vasile se respinge ca inadmisibil.

8.2 *Cu referire a recursul declarat de către avocatul Buguța Elena, în interesele părții vătămate Țoncu Victor.*

Din conținutul recursului rezultă că, avocatul Buguța Elena, în interesele părții vătămate, critică decizia instanței de apel, în latura civilă și solicitând admite integrală a acțiunii civile cu dispunerea, încasării de la Gorea Anatoliei în beneficiul lui Țoncu Victor a sumei de 6.964 lei cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire, cu titlu de venit ratat a sumei de 4.484 Euro în lei moldovenești conform cursului BN al RM, la momentul emiterii hotărârii, a cheltuielilor legate de judecarea pricinii în sumă de 1695 lei, cheltuieli suportate în legătură cu judecarea acțiunii civile (traducerea actelor), și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 (cinci mii) lei.

Analizând decizia contestată, în raport cu normele relevante, Colegiul penal lărgit, se va expune în limitele celor invocate în recursul declarat de avocatul Buguța Elena, în interesele părții vătămate, constatând, că soluția instanței de apel în latura civilă, în partea ce ține de respingerea încasării din contul inculpatului Gorea Anatoliei în beneficiul lui Țoncu Victor a sumei de 4484 Euro cu titlu de venit ratat,

este analizată în textul hotărârii judecătorești atacate, fiind reflectată în decizia instanței de apel în pct. 123-126, instanța de apel expunându-se în mod argumentat asupra acestei solicitări invocate în apel, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și le însușește.

Referitor la argumentele recursului declarat în latura civilă și anume în partea cheltuielilor de tratament și îngrijire, și cheltuielilor de asistență juridică Colegiul penal lărgit constată, că soluția instanței de apel în această parte nu este motivată.

Potrivit dispoziției art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Recurentul invocă în recursul său temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că instanța, la examinarea apelurilor, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin.(1), 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, la judecarea cauzei în apel în ce privește latura civilă, iar erorile admise în această parte nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Analizând conținutul deciziei contestate în latura civilă, în partea respingerii încasării cheltuielilor de tratament și îngrijire, instanța de recurs, consideră că recursul ordinar declarat de către avocatul Buguța Elena urmează a fi admis, cu dispunerea rejudecării cauzei, în această parte, de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Rezumând situația de fapt, în raport cu argumentele recurentului în partea respingerii încasării cheltuielilor de tratament și îngrijire, Colegiul lărgit atestă că, soluția instanței de apel în această parte nu este suficient motivată, iar concluziile formulate sunt contradictorii.

Conform materialelor cauzei penale se atestă, că partea vătămată în urma traumelor cauzate în accidentul rutier a fost internat în Institutul de Medicină Urgentă de la data de 25.10.2016 până la 29.10.2016 cu diagnosticul fractura corpului osului astragal plantei stângi Hawkins II (S921).

Prin ordonanța din 01 noiembrie 2016 Țoncu Victor a fost recunoscut în calitate de parte vătămată (f. d. 28 v. 1), în cadrul ședinței de judecată a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea din contul inculpatului a prejudiciului cauzat în urm accidentului rutier, anexând cecuri și bonuri de plată (f. d. 98-168 v.1), iar în cererea de apel, suplimentar a solicitat încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 aprilie 2018, acțiunea civilă a părții vătămate Țoncu Victor s-a admis în principiu, lăsându-se spre examinare în ordinea procedurii civile, respectând prevederile art. art. 166 - 167 Cod de procedură civilă, la depunerea cererii în judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, a fost admis apelul avocatului Buguța Elena în interesele părții vătămate, Țoncu Victor casată sentința în partea soluționării acțiunii civile și cheltuielilor de judecată și pronunțată în această parte o nouă hotărâre prin care a fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, Țoncu Victor și s-a dispus încasarea din contul inculpatului Gorea Anatolie în beneficiul părții vătămate, Țoncu Victor, suma de 50000 (cincizeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral fiind respinsă solicitarea apelantului în partea ce ține de încasarea sumei de 6964 lei, cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire.

Astfel, analizând situația de fapt, *instanța de apel* a concluzionat, că solicitarea apelantului în partea ce ține de încasarea sumei de 6964 lei, cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire, urmează a fi respinsă pe motiv că, în cadrul ședinței instanței de apel s-a stabilit că inculpatul Gorea Anatolie a achitat părții vătămate suma de 6000 lei și 100 de dolari SUA.

Analizând conținutul deciziei recurate, instanța de recurs constată că, instanța de apel, nu s-a expus asupra argumentelor avocatului din apel și anume că, *partea vătămată Țoncu Victor a recunoscut la examinarea cauzei în instanța de fond că a primit de la Gorea Anatolie doar suma de 3000 lei, după cum: 100 de dolari SUA, iar restul în lei. Respectiv, suma integrală pe care a primit-o de la inculpat fiind evaluată în lei moldovenești a constituit-o doar 3000 lei. Această sumă a fost utilizată pentru suportarea cheltuielilor imediat în perioada operatorie la care a fost supus Țoncu Victor. Mai mult decât atât, partea vătămată a fost supusă la două operații consecutiv. Astfel, că suma de 3000 lei nu a fost suficientă pentru toate cheltuielile suportate, iar prejudiciul material în sumă de 6.964 lei reprezintă suma care a fost realmente suportată de către Țoncu Victor după intervențiile chirurgicale la care a fost expus, pentru perioada de reabilitare, îngrijire și tratament post operatoriu, pentru toate tratamentele necesare din perioada următoare producerii accidentului rutier, cheltuieli pentru procurarea medicamentelor, proceduri profilactice ce au constituit suma de 3240 lei – tratament medicamentos suplimentar cheltuieli de kinetoterapie la domiciliu-2500 lei, în total 5740 lei.*

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că, au rămas fără apreciere și argumentele avocatului din cererea de apel referitor la *cheltuielile legate de costul drumului tur-retur pentru partea vătămată, inclusiv procurarea motorinei pentru deplasarea către instituțiile medicale, instanța de judecată etc. - în sumă de 1474 lei, cheltuielile legate de traducerea actelor prezentate în instanță - 1695 lei.*

În opinia Colegiului penal lărgit aceste concluzii ale instanței de apel nu sunt motivate suficient și contravin lucrărilor dosarului și prevederilor legale, în rezultatul cărora instanța nu s-a expus asupra argumentelor invocate, astfel nefiind examinat fondul apelului, fiind incident temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În cazul dat, Colegiul penal lărgit consideră că, instanța de apel, având la dispoziție o sumă exactă solicitată de către partea vătămată, ca prejudiciu material cauzat prin infracțiunea săvârșită de către inculpatul Gorea Anatolie a admis parțial acțiunea civilă doar ce ține de prejudiciul moral, fără a-și motiva soluția și a se expune asupra argumentelor părții vătămate care a negat faptul recuperării prejudiciului de către inculpat și anume pentru tratament și îngrijire după externarea din spital, luând ca bază doar afirmațiile inculpatului, fără a analiza și alte probe conform art. 101 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit statuează că, erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul și pentru a nu admite astfel încălcarea prevederilor procesual penale.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată, urmează a fi casată în latura civilă în partea ce ține de respingerea încasării din contul inculpatului Gorea Anatolie în beneficiul lui Țoncu Victor a sumei de 6964 (șase mii nouă sute șazeci și patru) lei, cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 (cinci) mii lei din motivul nesoluționării fondului apelului în această parte, cu dispunerea rejudecării cauzei în latura civilă de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs în ce privește latura civilă; să verifice și să aprecieze profund probele prezentate instanței în susținerea recuperării prejudiciului material cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire și cheltuielile de asistență juridică, în strictă conformitate cu cerințele legii; să le dea apreciere convenită în ansamblu, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate în ce privește latura civilă; și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.1) și pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Bobeica Vasile în numele inculpatului Gorea Anatolie.

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate Țoncu Victor.

Casează, parțial, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în latura civilă, în partea ce ține de respingerea încasării din contul inculpatului Gorea Anatolie în beneficiul lui Țoncu Victor a sumei de 6964 (șase mii nouă sute șazeci și patru) lei, cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire și

cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 (cinci) mii lei, în cauza penală privindu-l pe **Gorea Anatolii xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei, în această parte, de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În rest prevederile hotărârii contestate se mențin.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac în partea dispunerii rejudecării cauzei, în rest, fiind irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **14 martie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor